

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sacerdotale Ad consuetudinem S. Romanæ Ecclesiæ
aliarumque ecclesiarum ex Apostolic[a]e bibliothec[a]e ac
Sanctorum Patrum iurium sanctionibus, &
ecclesiasticorum doctorum scriptis ...**

Venetiis, 1579

De bissexto. c. 4

urn:nbn:de:hbz:466:1-40307

De signis zodiaci

duz, quibus sub illo signo magis, q̄ sub alio sol eleuatur a terra.
Quartū cancer, sic dictum, qz cancer est aial retrogradum, &
sol tunc retrogreditur discedens a nobis, cum prius appropin-
quauerit nobis. **Q**uintū leo, sic dictuz, qz leo est aial crudele
& semper febricitans: sic & tps illud crudele & generans febres.
Septimū virgo: qz sicut virgo nil generat: sic tps illud steris-
le nil homi generat: generata tñ maturefcere facit. Est. n. tempus
canicularium dierum. **S**eptimū libra, sic dictū ab equalita-
te mensis ipsius: qz sole ibi existente, dies & nox eque pondera-
ta est: qm̄ tñc est equinoctiū autūnale. **O**ctauū est scorpius,
sicut. n. scorpius venenosus est & pungit, sic tps illud morbosus
est pp̄ inequalities aeris. Est. n. mane frigus pungens: & in me-
ridie calor vrens. **N**onū sagittarius, sic dictū, qz venatio,
que per sagittarios fit, plerunqz tunc exercetur, vel pp̄ fulgura,
que tunc sepe cadunt, que itaici sagittas vocant. **D**ecimū
capricornus, sicut. n. capricornus in abruptis montibus, siue in
excelsis precipit ijs pascitur, sic sol tunc est in altissimo gradu ver-
sus meridies, vel sicut capricornus montes solet ascendere: sic
sol tunc ad nos ascendere incipit. **U**ndecimū est aquarius,
sic dictū, qz tps illud aquis & ventis abundat. **D**uodecimū
est pisces: quia sicut piscis est aial aquaticum, sic & tps illud pp̄
multas pluias aquaticum est, vel quia tunc aquis resolutis tps
est piscationis. **T**erum licet, sicut patet ex premisis, signa e-
qualia sint sm̄ astronomicos, ecclesia tñ illa nō ponit equalia,
nam qñqz plures dies sunt in vno signo q̄ in alio. cū vnus men-
sis plures dies habeat, q̄ alius. Unde plures erunt gradus v-
nius q̄ alterius signi. Gradus aut̄ dī spatium, quo sol motu suo
trāsīt in zodiaco die naturali. Ex iā dictis facile sciri p̄t in quo-
to gradu alicuius signi sit sol quocūqz die. **De bissexto.** c. 4.
Porro dies bissextilis, de qua dictum est, dī bissextilis, sedm̄
philosophos, quasi ex bisse momentozū collecta: quod sic
poterit comprehendī. Sol. n. in quolibet signo moratur 30. die-
bus, & 30. tricientibus horarū, & triginta bisse momentozū: & trīs
est tertia pars alicuius rei p̄statis ex tribus partibus. Bisse ve-
ro sunt duę partes, sed multiplicatis duodecies 30. diebus ha-
bemus 360. dies, 30. trientes horarum p̄stunt 10. horas, que
multiplicatę duodecies, faciunt 5. dies, 30. bisse momentozū
continet

hinc viginti momenta et duo puncta: si multiplicatis duodecim duobus punctis hinc sex horas ex bisse momentorum collectas: quod de quarto in quartum annum constituunt unum diem, quod dicitur bissextus.

Cursum hinc Iohannes per singulos annos crescit pars quarta assis: ac ubi quarto anno assis completa fuerit, bissextum unum facit: et ideo per quatuor annos unus bissextus adiectus est. Dicitur autem esse hinc unum bissextus: quia bis sexies ductus assis facit, quod est unum dies. In quo loco calendarii poni debeat illa dies, his versibus continetur.

Bissextum sexte maris tenere calendae.

Posteriore die celebrantur festa Martii.

Hoc est dicere, quod illa festa, ubi dicitur in calendario, calendarum Martii, debet poni dies bissextus: et tunc stamus sine sedemus duobus diebus supra illa festa: sed festum sancti Martii, quod dicitur illa die celebrari, celebratur tamen in sequenti, ita scilicet quod inter ipsius festum et vigiliam nullum sit medium, extra de versibus, quod sunt. Hoc interest, scilicet, utrum ipsius festum in prima, vel in secunda die predictarum duarum celebretur: sed regionis in hoc consuetudo servat.

Iohannes dicit, quod e sexto nonas Martii usque in diem calendarum Ianuarii longum cursum bissextus apponitur: atque inde detrahatur.

Si autem volumus scire quantum sit annus bissextus: debemus dividere annos Domini per quatuor, quoties possimus: et si nullus superaverit, tunc erimus in anno bissextus: si autem remanserit, tunc non erit bissextus: unde versus. Anni divisi Domini per quatuor eque demonstrat bissextus qua ratione scias.

Hoc autem verum est hinc illos, qui dividunt annos Domini, incipiendo a natiuitate vel a Ianuario: non hinc illos, qui incipiunt ab incarnatione.

Alia est doctrina ad inveniendum bissextus ponet infra: ubi de concurrentibus agitur.

De quatuor temporibus anni. Cap. 1.

Tempora sive partes anni solaris sunt quatuor, scilicet ver, aestas, autumnus, hyems. Dicta autem sunt tempora a conditionis temperamento, eo quod inuicem se humore, siccitate, calore, et frigore continent: hęc et curricula dicitur, quia non stant, sed currunt. Ver dicitur esse, quia vires aestas dicitur ab aestu, id est calore: unde aestas quasi vsta et arida. Autumnus a tempestate vocatur: quia et folia cadunt, et omnia mature scunt. Hyems dicitur ratione hemispherii: quia tunc sol circulo voluitur breviori. Unde et hoc tempus bruma dicitur: quasi brachis, id est breuis: vel a cibo, quia tunc maior est vescendi appetitus: edacitas enim grece bruma appellatur: Primum